

SAMPLE CONTENT

मराठी सुलभभारती **WORKBOOK**

इयत्ता
सातवी

(Eng. Med.)

Target Publications[®] Pvt. Ltd.

मराठी सुलभभारती

WORKBOOK

इयत्ता सातवी (इंग्रजी माध्यम)

◆◆◆ Salient Features ◆◆◆

- भाषेचा परिपूर्ण अभ्यास घडवणारी सरावपुस्तिका
- आवश्यक तेथे पाठांचे परिच्छेदांमध्ये विभाजन
- पाठाखालील / कवितेखालील सर्व प्रश्नांचा समावेश
- वैविध्यपूर्ण आकलन कृतींचा समावेश
- पाठाखालील / कवितेखाली स्वाध्याय या शीर्षकांतर्गत पाठ्यपुस्तकातील प्रश्न एकत्रितपणे अंतर्भूत
- भाषाभ्यास व व्याकरण या अंतर्गत सरावासाठी मुबलक प्रश्न समाविष्ट
- प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यासाठी मुबलक जागा
- विद्यार्थ्यांच्या सृजनशक्तीच्या विकासाकरिता उपयुक्त

नाव :

शाळा :

इयत्ता :

तुकडी :

हजेरी क्र. :

Printed at: **Print to Print**, Mumbai

© Target Publications Pvt. Ltd.

No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, C.D. ROM/Audio Video Cassettes or electronic, mechanical including photocopying; recording or by any information storage and retrieval system without permission in writing from the Publisher.

प्रस्तावना

इयत्ता सातवीच्या नव्या वर्गात आपणा सर्वांचे स्वागत. या वर्गाकरता शासनाने निर्धारित केलेला ज्ञानरचनाधारित अभ्यासक्रम भाषेची रुची वाढवणारा व अभ्यासाची कला शिकवणारा आहे. 'घोका आणि ओका' या पाठांतर पद्धतीपेक्षा वेगळा असा हा अभ्यासक्रम भाषिक कौशल्यांचा विकास करणारा आहे. यामुळे भाषाज्ञान हे फक्त प्रश्नोत्तरांपुरते मर्यादित न राहता आकलन शक्ती, व सर्जनशीलता या क्षमतांचा विकास करणारे ठरेल. या अभ्यासक्रमाला न्याय देत तो अधिक चांगल्या प्रकारे आत्मसात करण्यासाठी सातत्यपूर्ण सराव हाच यशाचा मार्ग ठरेल. या सर्व बाबींचा सारासार विचार करून तयार केलेले टारगेट प्रकाशनाचे **मराठी सुलभभारती Workbook: इयत्ता सहावी** प्रकाशित करताना आम्हांला आनंद होत आहे.

Workbook मध्ये प्रत्येक पाठाचे आणि कवितेचे संकलित मूल्यमापन व आकारिक मूल्यमापन असे विभाजन केले आहे. यापैकी संकलित मूल्यमापन या विभागात पाठाधारित वैविध्यपूर्ण प्रश्नप्रकारांचा समावेश करण्यात आला आहे. 'पाठाखालील स्वाध्याय' आणि 'कवितेखालील स्वाध्याय' या शीर्षकाखाली पाठ्यपुस्तकातील स्वाध्याय कृतींचा समावेश करण्यात आला आहे. 'भाषाभ्यास व व्याकरण' या शीर्षकांतर्गत व्याकरणावर आधारित प्रश्नांचा समावेश करण्यात आला आहे, ज्यायोगे विद्यार्थ्यांचा भाषाभ्यास व व्याकरणाचा जास्तीत जास्त सराव होईल. विद्यार्थ्यांच्या सुयोग्य आकलनासाठी इयत्ता १० वीच्या बोर्ड कृतिपत्रिका आराखड्यानुसार आवश्यक तेथे पाठांचे परिच्छेदांत विभाजन केले आहे. आकारिक मूल्यमापनात आवश्यक तेथे लेखन कार्य, मौखिक कार्य आणि उपक्रम / प्रकल्प या उपशीर्षकांतर्गत पाठाशी संबंधित कृती देण्यात आल्या आहेत. याशिवाय प्रत्येक पाठाखाली 'शिक्षकांचा शेर' आणि 'दिनांक' हे रकाने देण्यात आले आहेत. ज्यामुळे विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन करणे शिक्षकांना सोईचे जाईल.

परीक्षेच्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांचा अधिकाधिक सराव करून घेणारे हे Workbook त्यांच्या यशाची गुरुकिल्ली ठरेल अशी आम्हांला खात्री वाटते.

प्रयत्नांती परमेश्वर! चला ... नियोजनबद्ध अभ्यासाला सुरुवात करूया, परीक्षेला आत्मविश्वासाने सामोरे जाऊया, तुमच्या प्रयत्नांत आम्ही सदैव तुमच्या सोबत आहोतच.

हे Workbook परिपूर्ण करण्यासाठी आम्ही सर्वतोपरी प्रयत्न केले आहेत, तरा Workbook अधिकाधिक उत्कृष्ट व्हावे, यासाठी आपल्या सूचना स्वागतार्ह आहेत. याकरता आपला अभिप्राय mail@targetpublications.org या ई-मेल पत्त्यावर पाठवावा ही नम्र विनंती.

धन्यवाद!

अभिनव अभ्यासासाठी मुलांना खूप खूप शुभेच्छा!

प्रकाशक

आवृत्ती : तृतीय

Disclaimer

This reference book is transformative work based on textbook of 'मराठी सुलभभारती; पाचवे पुनर्मुद्रण: २०२२' published by Maharashtra State Bureau of Textbook Production and Curriculum Research, Pune. We the publishers are making this reference book which constitutes as fair use of textual contents which are transformed by adding and elaborating, with a view to simplify the same to enable the students to understand, memorize and reproduce the same in examinations.

This work is purely inspired upon the course work as prescribed by the Maharashtra State Bureau of Textbook Production and Curriculum Research, Pune. Every care has been taken in the publication of this reference book by the Authors while creating the contents. The Authors and the Publishers shall not be responsible for any loss or damages caused to any person on account of errors or omissions which might have crept in or disagreement of any third party on the point of view expressed in the reference book.

© reserved with the Publisher for all the contents created by our Authors.

No copyright is claimed in the textual contents which are presented as part of fair dealing with a view to provide best supplementary study material for the benefit of students.

◆◆◆ KEY FEATURES ◆◆◆

Open Ended Questions

Open Ended Questions indicates students get the freedom to answer the question (with the help of their observation) on their own. These questions are specially included since they aid to build the students imagination power and writing skills

Segregation of chapters into extracts

Wherever required the chapters have been segregated into extracts with ample activities based on them, for better understanding of chapters

Textual Exercise

The textual questions have been covered under this header in each chapter.

Vocabulary and Grammar

For ensuring ample practice, we have provided this special section at the end of each chapter, which extensively covers all the Grammar and language study activities.

Variety of Questions

A variety of questions enables students to get better practice of the lessons / Poems.

◆◆◆ अनुक्रमणिका ◆◆◆

अ.क्र.	पाठाचे नाव	लेखक/लेखिका / कवी/कवयित्री	पृष्ठ क्र.
१.	प्रार्थना	जगदीश खेबूडकर	१
२.	श्यामचे बंधुप्रेम	साने गुरुजी	२
३.	माझ्या अंगणात (कविता)	ज्ञानेश्वर कोळी	८
४.	गोपाळचे शौर्य	लक्ष्मीकमल गेडाम	१२
५.	दादास पत्र • आम्ही सूचनाफलक वाचतो.	- -	१८
६.	टप् टप् पडती (कविता)	मंगेश पाडगांवकर	२३
७.	आजारी पडण्याचा प्रयोग • आपली समस्या आपले उपाय-१ • आम्ही जाहिरात वाचतो.	द. मा. मिरासदार - -	२७
८.	शब्दांचे घर (कविता)	कल्याण इनामदार	३५
९.	वाचनाचे वेड • आम्ही बातमी वाचतो.	आशा पाटील -	३८
१०.	पंडिता रमाबाई	डॉ. अनुपमा उजगरे	४४
११.	लेक (कविता) • आपली समस्या आपले उपाय-२	अस्मिता जोगदंड-चांदणे -	५०
१२.	रोजनिशी	-	५५
१३.	अदलाबदल	पन्नालाल पटेल	६०
१४.	संतवाणी	संत जनाबाई, संत तुकाराम	६८

टीप : पाठाखाली दिलेले प्रश्न * या चिन्हाने दर्शविले आहेत.

Don't lose out on marks in Grammar & Writing Skills

Practice more & score full with Target's "ब्याकरण व लेखन" Scan the adjacent QR Code and go for it now.

संकलित मूल्यमापन (Summative Assessment)

पाठ्यपुस्तकातील पुढील परिच्छेद वाचून त्याखालील कृती करा.

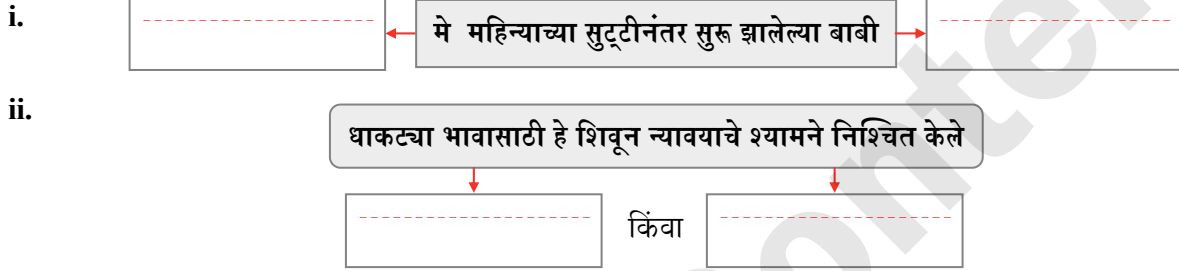
परिच्छेद १

पाठ्यपुस्तक पृष्ठ क्रमांक २

[मे महिन्याची सुट्टी निश्चित केले.]

कृती १ – आकलन

१. खालील आकृती पूर्ण करा.

कृती २ – आकलन

१. खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

i. तप्त जमिनीला कोण शांत करते ?

उत्तर :

ii. लेखकाचा लहान भाऊ कशासाठी हट्ट धरून बसला होता ?

उत्तर :

iii. कोणाचा सदरा फाटला होता ?

उत्तर :

कृती ३ – स्वमत / मुक्तोत्तरी प्रश्न

* १. तुम्ही तुमच्या धाकट्या भावासाठी / बहिणीसाठी कोणकोणत्या भेटवस्तू घेता ? कोणकोणत्या प्रसंगी घेता ?

उत्तर :

परिच्छेद २

पाठ्यपुस्तक पृष्ठ क्रमांक २, ३

[ध्येयावर डोळे होते घेऊन जात होतो.]

कृती १ – आकलन

१. आकृत्या पूर्ण करा.

- i. ← श्यामने कोटासाठी केलेली खरेदी →
- ii. ← परिच्छेदात आलेली पऱ्ह्यांची नावे →

कृती २ – आकलन

१. चौकटी पूर्ण करा.

- i. श्यामजवळ जमलेले एकूण पैसे →
- ii. या सणाला गावातील मुलांना आईवडील नवीन कपडे शिवतात →
- iii. श्यामच्या पायाजवळून उड्या मारत जाणारी →
- iv. पिसईचा पऱ्ह्या पार करणारा →

कृती ३ – स्वमत / मुक्तोत्तरी प्रश्न

१. घरी जात असताना श्यामच्या मनाची झालेली अवस्था तुमच्या शब्दांत कथन करा.

उत्तर :

.....

.....

.....

.....

.....

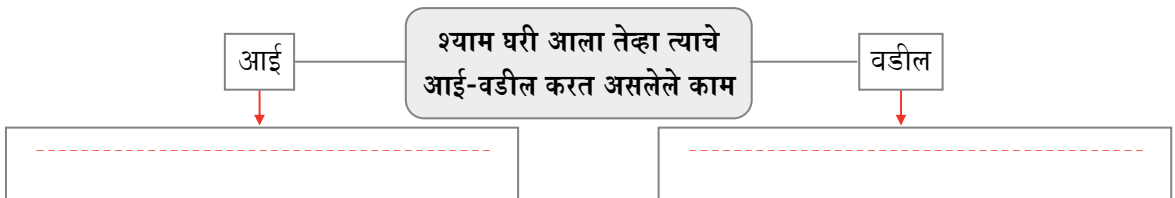
परिच्छेद ३

पाठ्यपुस्तक पृष्ठ क्रमांक ३

[रस्त्यातील खडी विचारू लागला.]

कृती १ – आकलन

१. आकृती पूर्ण करा.

कृती २ – आकलन

१. कोण, कोणास म्हणाले ते लिहा.

i. “सोंडेघरच्या पन्हाला पाणी नव्हते का रे?”

उत्तर : _____

ii. “बरे, ते कपडे काढ. कढत पाण्याने अंघोळ कर.”

उत्तर : _____

iii. “हा नवीन कोट कोणाला रे?”

उत्तर : _____

कृती ३ – स्वमत / मुक्तोत्तरी प्रश्न

१. आपल्या सभोवती अनेक गरीब मुले आढळतात. तुम्ही त्यांना कशाप्रकारे मदत कराल ?

उत्तर : _____

परिच्छेद ४

पाठ्यपुस्तक पृष्ठ क्रमांक ३, ४

[आईने कोरडे धोतर दिले. साऱ्या स्मृती होत्या.]

कृती १ – आकलन

१. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

i. कोट कोणाकडे द्यायचा असावा असे श्यामच्या वडिलांना वाटले ?

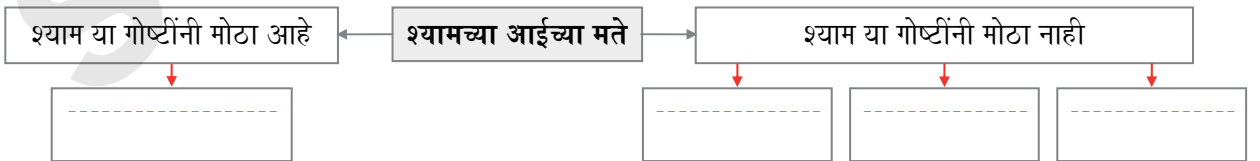
उत्तर : _____

ii. श्यामच्या धाकट्या भावाचे नाव काय आहे ?

उत्तर : _____

कृती २ – आकलन

१. खालील आकृती पूर्ण करा.

कृती ३ – स्वमत / मुक्तोत्तरी प्रश्न

१. आई-बाबा शब्दांविनाही प्रेम व्यक्त करतात या विधानाबाबत तुमचे मत लिहा.

उत्तर : _____

पाठाखालील स्वाध्याय (Textual Exercise)

*प्र. १. खालील प्रश्नांची एक-दोन वाक्यांत उत्तरे लिहा.

i. नवीन पाऊस सुरू होण्याचा मातीवर काय परिणाम होतो ?

उत्तर :

ii. श्यामने कोणता निश्चय केला होता ?

उत्तर :

iii. लहान भावाला आईने कसे समजावले ?

उत्तर :

iv. श्यामचे वडील वरचेवर दापोलीला कशासाठी जात ?

उत्तर :

v. श्यामला चालण्याचे श्रम का वाटत नव्हते ?

उत्तर :

*प्र. २. खालील आकृत्या पूर्ण करा.

i.

श्यामला थंडीच्या दिवसांत न मिळणाऱ्या गोष्टी

--	--	--

ii.

श्यामने आणलेला नवीन कोट बघून त्याच्या आईवडिलांच्या मनात निर्माण झालेले प्रश्न

--	--	--	--

*प्र. ३. का ते लिहा.

i. श्यामचे डोळे अश्रूंनी न्हाले होते.

उत्तर :

ii. श्याम ज्यांच्या घरी राहायचा त्यांनी त्याला 'जाऊ नको' असे म्हटले.

उत्तर :

iii. पिसईचा पऱ्हा दुथडी भरून वाहत होता.

उत्तर :

iv. श्यामने सांगितलेली हकिकत ऐकून आईला गहिवर आला.

उत्तर :

भाषाभ्यास व व्याकरण (Vocabulary and Grammar)

प्र. १. खालील शब्दांचे समानार्थी शब्द लिहा.

i. महिना –

ii. वडील –

iii. आनंद –

*प्र. २. खाली दिलेल्या शब्दांच्या विरुद्ध अर्थाचे शब्द चौकटीतून शोधून लिहा.
थंड, सापडणे, सुगंध, थोरला, जुना, लक्ष, स्मृती.

उत्तर :

i. थंड ×

ii. सापडणे ×

iii. सुगंध ×

iv. थोरला ×

v. जुना ×

vi. लक्ष ×

vii. स्मृती ×

दुर्गंध, विस्मृती, नवीन, गरम,
दुर्लक्ष, धाकटा, हरवणे.

*प्र. ३. गटात न बसणारा शब्द ओळखा व लिहा. तो शब्द गटात का बसत नाही ते सांगा.

i. समीरा, विनीता, त्यांनी, निखिल.

उत्तर :

ii. मी, सातपुते, त्याने, तिला.

उत्तर :

iii. हिमालय, सुंदर, प्रसन्न, भव्य.

उत्तर :

iv. लिहिणे, आम्ही, गाणे, वाचणे.

उत्तर :

*प्र. ४. खाली दिलेल्या शब्दांचे क्रियाविशेषण अव्ययांच्या प्रकारांनुसार चौकटीत वर्गीकरण करा.

तिथे, दररोज, टपटप, क्षणोक्षणी, सावकाश, पलीकडे, अतिशय, पूर्ण, परवा, समोरून, जरा, मुळीच, कसे, वर, थोडा, सतत, झटकन.

उत्तर :

कालवाचक क्रियाविशेषण अव्यये	स्थलवाचक क्रियाविशेषण अव्यये	रीतिवाचक क्रियाविशेषण अव्यये	परिमाणवाचक/संख्यावाचक क्रियाविशेषण अव्यये

प्र. ५. खालील वाक्यप्रचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.

i. रोजगारी होणे –

वाक्य :

ii. दुथडी भरून वाहणे –

वाक्य :

iii. डोळे अश्रूंनी न्हाणे –

वाक्य :

iv. भीक न घालणे –

वाक्य :

◆◆◆ आकारिक मूल्यमापन (Formative Assessment) ◆◆◆

लेखन कार्य (Writing Work)

*प्र. ९. चर्चा करा. सांगा.

‘पंख असते तर एकदम उडून गेलो असतो’ यामागील श्यामची कल्पना काय असावी, याबाबत मित्रांशी चर्चा करा.

उत्तर :

शिक्षकांचा शेरा :

दिनांक :

AVAILABLE BOOKS FOR STD. VII:

(ENG., MAR. & SEMI ENG. MED.)

NOTES

- English Balbharati
- मराठी सुलभभारती
- हिंदी सुलभभारती
- History-Civics
- Geography
- General Science
- Mathematics

NOTES

- My English Book
- मराठी बालभारती
- हिंदी सुलभभारती
- इतिहास व नागरिकशास्त्र
- भूगोल
- सामान्य विज्ञान
- गणित

WORKBOOK

- English Balbharati
- मराठी सुलभभारती
- हिंदी सुलभभारती
- History-Civics
- Geography
- General Science
- Mathematics

AVAILABLE BOOKS FOR STD. VIII:

(ENG., MAR. & SEMI ENG. MED.)

NOTES

- English Balbharati
- मराठी सुलभभारती
- हिंदी सुलभभारती
- History and Civics
- Geography
- General Science
- Mathematics

NOTES

- My English Book
- मराठी बालभारती
- हिंदी सुलभभारती
- इतिहास व नागरिकशास्त्र
- भूगोल
- सामान्य विज्ञान
- गणित

WORKBOOK

- English Balbharati
- मराठी सुलभभारती
- हिंदी सुलभभारती
- My English Book
- मराठी बालभारती

ADDITIONAL TITLES

GRAMMAR & WRITING SKILLS BOOKS
(STD. VII & VIII)

- Marathi
- Hindi

OUR PRODUCT RANGE

Children Books | School Section | Junior College
Degree College | Entrance Exams | Stationery

Visit Our Website

Target Publications® Pvt. Ltd.
Transforming lives through learning.

Address:

B2, 9th Floor, Ashar, Road No. 16/Z,
Wagle Industrial Estate, Thane (W)- 400604

Tel: 88799 39712 / 13 / 14 / 15

Website: www.targetpublications.org

Email: mail@targetpublications.org

Explore
our range of
STATIONERY

